

SEMANARIO

O LAVRADOR
Caixa Postal — 666
Curitiba — Paraná — Brasil

Redação e Administração:
Rua Augusto Steffell 799

Diretor e Proprietario:
Nicolau Woytowetch

Ч. 32 (1087)

O LAVRADOR ЖИВРОБ

КУРІТІБА, 11. Жовтня, 1953

— ТИЖНЕВИК —

ПЕРІОДИКА:

Річно: кр. 60.00
Піврічно: " 35.00
Для Аргентини: " 25 пеніа.
Інші краї: 4 ам. долари.
Повноцінна членство: кр. 2,00

Ціна оголошень

після умови.

РІК ВИДАННЯ XXX

ХРУЩОВ—РЕЧНИК СОВЕТСЬКОЇ КРИЗИ

Останній виступ, що має прогнаний характер, першого секретаря ЦК КПСР (комуністичної партії Советського Союзу), Нікіти Хрущова, безперечно заслуговує на особливу увагу й відповідну аналіз. Виходячи з цього, ми сьогодні докладніше зупинимося на аргументах виступу та зробимо висновки, що з нього випливають. Як уже відомо читачам «Хлібороба», Хрущов заповів ніби справжню «реформу» в сільськогосподарстві СРСР. Перш ніж перейти до розгляду об'явок, чи засадничих становин Хрущова, давайте з'ясуємо собі ким він взагалі є тепер у більшовицькому світі.

Комуністи завжди хваляться і виступи виставляють наперед твердження про свою «теорію», яка ніби ніколи не стоїть на місці, не є смертною, а все продовжується, розвивається та удосконалюється з покоління в покоління.

Основоположниками теперішнього комунізму вважають Карла Маркса та Фрідріха Енгельса. Їхнім безперерпним спадкоємцем став ніби перший вождь російських більшовиків, Володимир Ленін. По смерті цього останнього справу дальшого плекання комунізму перебрав на себе Йосиф Сталін. Він до останніх днів своїх епох на чолі комуністичної партії Советського Союзу. За Сталіна в СРСР виробилися загальна думка, що той, хто тримає в своїх руках партію керми—є найгороточальшим провідником комунізму. Володимир Ленін, Карл Маркс та Фрідріх Енгельс—Ленін. Сьогодні на посаду першого секретаря ЦК комуністичної партії вмістився Нікіта Хрущов. Ото ж, від Маркса й до нього можна провести пряму лінійку, бо «спадщина комунізму» від Сталіна перейшла до Хрущова. Яке ж він повівся з тією «спадщиною» і що його спонукало до цього?

Чорним по білому, через всю комуністичну «науку» й «теорію» проходили, здавалося б непероручні засадничі настанови—підприємство, геть чисте в усіх її виглядах, поборова приватної власності. В ній, в приватній власності, дохрущовські комуністичні вожді й теоретики вбачали найбільше лихо для цілого людського суспільства. Особливого клопоту всім завдавало селянство. Вони його завжди розглядали, як

найнебезпечнішого носія й поширювача приватновласницьких тенденцій.

Перед запровадженням суспільної колективізації сільського господарства, ЦК комуністичної партії (Советського Союзу) з'ясувало справу в такий спосіб: «Зараз стоїть питання, хто кого переможе—чи комунам приватну власність, чи навпаки?» Тоді ж скріявся і вожді рішуче підкреслювалося, що соціалістичне, а комуністичне суспільство й поготів, не можна побудувати доти, доки цілком не зніщено приватну власність. Якщо її залишити далі вільно розвиватися, вона, мовляв, з'ється не тільки економічно, а й політично комунам, відтак всі «добутки» людської революції 1917 року.

20 років тому, як допомогло штучного голоду, свавільного політичного терору, при максимальному напруженні всіх сил партії та советської держави, була проведена горезвісна суцільна колективізація. Загинули й пішли на засади десятки мільйонів найсильніших селян, особливо з України. Сталін, підсумовуючи невдачу, що в історії країну пошарпав над виснаженим, говорив: «Ми виграли найбільше, яку тільки можна убити собі, війну». Він же тоді зазначив, що комунізм переміг заважкий і безповоротний, бо вдалося зліквідувати найблизькі групи під приватною власністю, що ним було несеколективізоване село.

Та Сталін пропрахувався. Війна, що запрямувала до цього шляху селянства в 1929 році і в основному завершена в 1933 році, була московськими більшовиками не виграва, а програва. Це вже стало видно по кількох перших роках після колективізації й зробило незаперечною істотною думку пізніше.

Так зване соціалістичне сільське господарство в СРСР запинало з року в рік. Воно ніколи не давало більше продукції, ніж одноосібні селяни в колишній російській імперії. Одні за одним блискуче проваливалися всі сільськогосподарські плани червоної Кремля. Не вважалися на застосування величезної кількості тракторів, комбайнів та різних інших машин, не було досягнуто й суцільного підвищення врожайності ланів, ні зростання поголів'я тваринництва. Зовсім недав-

(Закінчення на 2 стор.)

EDITAL DE CONVOCAÇÃO

União Agrícola Instrutiva

De ordem do Sr. Presidente, e de acordo com a resolução da Diretoria desta Sociedade, fica convocada a ASSEMBLEIA GERAL ORDINÁRIA, a qual terá lugar nos dias 31 de outubro e 1º de novembro, p. vindouro, para o que se pede o comparecimento dos Srs. Delegados das Filiais, devidamente credenciados.

A ordem do dia e o horário do início dos trabalhos serão anunciados oportunamente.

a) Julio Yurkévitch
1º Secretário

КОМУНІКАТ

Центральна Управа Хліборобського Освітнього Союзу подає до загального відома всім філіям та всьому членству Товариства, що згідно статуту й ухвали Управи на 31. жовтня, 1.—2. листопада 1953 р. в Курітібі, в місці осідку Централі—в домі при вул. Вісконде до ріо Бранко 557, скликаються звичайні річні

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Кожна філія мусить вже подбати про вибір своїх делегатів на Загальні Збори та до 10. жовтня ч. р. надіслати, в писемній формі до Секретаріату Централі повну звітність про проведenu працю за минулий рік, в тому числі й фінансовий звіт.

Порядок денний і години праці буде подаво в наступних числах «Хлібороба».

Секретаріат Центральної Управи

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГОВЕР РЕДАКЦІЇ «СВОБОДИ»

На ім'я адміністратора Галичина, президент США, Айзенговер, надіслав телеграму з 9 вересня ч. р. з пригодою 60-ліття цього українського щоденника. «Як я знав,—писав він,—чужомовне Ваше видання завжди веде своїх читачів до ідеалів гарного американського громадянства, плекуючи одностайно в цім новій Батьківщині спадок Української Культури. Такі цілі викликають пошану в американця. Мої найкращі побажання на це багате роки постійної служби Вашим читачам і Нації».

Текст телеграми президента Айзенговера передано через український відділ «Лосус Америки» на Україну для 15 вересня.

НОВА ПОСАДА ПАВЛА ТИЧИНИ

На голову верховного совета Української РСР «завано» відомого поета, Павла Тичину. До нього на цій посаді перебував тепер відомий советський письменник Олександр Корнійчук, якого перд призначенням заступником голови уряду советської України.

В зв'язку з тим, що подекуди на еміграції неправильно вилучають, що останні аміни в советських органах на Україні, по даємо таке пояснення:

Посада голови верховного совета цілком паразита і ніяк не до рівного посади президента в західних державах. Більш підоба до окрипера парламенту. Такий голова на лице формально провадить за сідання сесії верховного совета, коли її скликають. На цьому й обмежуються всі його повноваження. Ото ж, Тичина опинився тепер в подобній ролі.

Коли ж Корнійчук дістав призначення заступника голови ради міністрів УСРС, він, за конституцією, мусів був відійти з посади голови верховного совета. Таким чином ці аміни не говорять про захистання етановища Корнійчука.

За советською конституцією, становищу президента в західних державах має дорівнювати голова президії верховного совета. Нем в советській Україні є Михайло Грушев.

Побіжно подаємо й керівний склад ради міністрів УСРС, яким він є на сьогоднішню голову—Корнійчук, заступники: Кальченко, Корнійчук, Степанів, Сенін і Корнійчук.

ВЕРТАЮТЬ ПОЛОНЕНИ

Останніми днями москалі звільнили 1500 німецьких полонених і вони вже прибули до ах. Берліну. Офіційно повідомляють, що москалі найбільшим часом звільняли полонених до загального числа 12.750. З цього москалі роблять дуже великий пропагандистський шум, щоб прикрити зазначення, або неспільне затримання повернувши собі тисячі німецьких полонених, яких вони ще тримають, зазначаючи, що в їхніх руках є «тільки» 800 великих воєнних аеропланів.

Звільнені полонені, що перебували в останніх транспортах, розвозі дають:

У таборі в Первоуральську перебував льокай Гітлера, що був з ним до останньої хвилини й сивав його трупа. Там же перебувають і особистий шілот Гітлера та один його ад'ютанта. В тому ж таборі ще знаходяться 14 генералів, командирів піхотних дивізій, яких вважають великими спеціалістами тактики піхотних дивізій. Деякі полонені твердять, що маршал Паулюс є в Москві й викладає у Російській Академії.

ПОЧЕСНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ

Вп. Леоні Макар —100 кр.
Вп. Гаврило Сердюк —100 кр.

БЕРІЯ І... ЛІТАЮЧІ ТАРІЛКИ

Зовсім недавно ми кілька разів під ряд мали нагоду читати в різних часописах по цей бік океану найдокладніші повідомлення про «втечу» з під арешту колишнього міністра внутрішніх справ СРСР, Лаврентія Берія. Подібні вістки подавали і деякі радіовістники, мовляв, фінансували кілька американських архієпископів (навіть було подано прізвисько одного з них). Вони вже протягом трьох років (?) мають велику кількість людей у найвищих керівних колах Советського Союзу. Берія втік літаком незваної ще констукції разом з трьома високими достойністями більшовицького уряду, серед них був і керівник атомових дослідів в СРСР, Берія в Європі, в Штатній Америці, він шукає контакти з президентом Айзенговером і т. ін. Один час договорилося до того, що Берія не сидів у тюрмі, а був лише «на слово» затриманий Маленковим у своєму власному будинку. Чудні, не знають і досі, що серед комуністичних вождів слово чести заваляло не існує.

Читаючи й слухаючи про все це, у нас мимолетно виникало порівняння з повідомленнями про літаючі тарілки (дискі). Чого тоді теж тільки не шукалі! Останнє,

що ми пам'ятаємо, було подано про підготовку мешканців (?) планети Марс вчинити напад на планету Земля. І ось ті тарілки надіслані з Марса ніби для розважки; за ними слід чекати заваляти чогось неймовірного. Правда, про американських архієпископів у зв'язку з тарілками, здається, нічого не згадувалося. Це тому, очевидно, що це не з'ясовано, яку саме вартість має американський долар на Марсі.

Про тарілки сьогодні вже заваляло, про «втечу» Берія... так само.

Ото ж, усе це, з пальця висмоктувати справу, коментувати нема чого. І кінець-кінцем читачі мають сприйняти, як чергову казку, що востаннє пошлю повідомленням вишло, як у відомій приповідці:

«Там, на уалісі
Жане Марсія,
Вона три дні не їла...
А там до того,
Що за диво?»

Ми тут лише з задоволенням відзначимо, що обидва українські часописи Парани—«Хлібороб» і «Праця» відразу належно оцінили численні вістки про «втечу» Берія. Вони не попустили на гачок джерело сенсації, а відтак і не дезорієнтували своїх читачів.

Оладич

ОЦЕ ТАК ДОГОСПОДАРЮВАЛИСЬ!

Московська «Праця» вилучила в цілому реферат Хрущова, в якому перший секретар комуністичної партії асерта особливу увагу на стан хліборобства. Деякі чисельні дані аж вадто перекукучили до водять, що колом села була б додана в Московській індустрії, як висмоктувано всі сили, в першу чергу в українського селянства, як механізація хліборобства не поліпшила добробуту, а навпаки його обнищала. Фактом бо є, що навіть по 35 роках існування нового московського режиму не осягнено це того стану в хліборобстві, який був до першої світової війни. Ось декілька чисел:

В 1916 році (отже по двох роках першої світової війни) рога-т худоби було—58 млн. 400 тис. а в 1953 році—56 млн. 600 тис. 3 роки було в тому часі 28 млн. 800 тисяч корів, а тепер (1953) є лише—24 млн. 300 тисяч.

В тому ж періоді, себто від 1914 до 1953 року, населення Советського Союзу збільшилося на—50 мільйонів, досягнувши загального числа—210 мільйонів. Проієкт Хрущова осягнути в 1954 році—60 мільйонів штуч-рог худоби, є насправді нічим іншим, як фантазією. Худоба не так швидко мовжється, як Хрущов швидко укладає плани.

КОМУНІКАТ

Українсько-Бразильський Комітет для Святкування Століття Парани

Для вшанування сторічного ювілею політичної еміграції Естада Парана призначаємо очин днів 31-го жовтня 1953 р. і проголошуємо його «ДНЕМ УКРАЇНСЬКОЇ КОЛОНІ» з таким програмою в столичному місті Курітібі:

СВЕБОТА, 31. X.

I. Урочисте відкриття і привітання.

II. Мистецький виступ.

Початок о год. 20.00 веч.

Програма свята буде передаватися через радіовисильню ПРВ—2, на хвилях 1208,3 м. (1440 кілоциклів), від год. 20.30.

Водночас повідомляємо у повноваження товариств, що в наступних днях відбудуться:

НЕДІЛЯ 1.XI.

Год. 10.00: В обох парохійних церквах Служба Божья за український нарід і Панахида за полягалих Героїв.

Год. 20.00: Листопадова Академія в залі Х.О.Союзу.

ПОНЕДІЛОК 2.XI.

Маніфестаційний 37-ад Української Колонії в Бразилії. Початок о год. 14.00 в залі Х.О.Союзу.

Проголошуємо цей «День Української Колонії» для вшанування століття Парани, закликаємо всі товариства, їх філії, церковні комітети та поодинокі громади в Парані і інших естадах до активної участі в заповіданих святкуваннях шляхом висилки окремих делегацій і представників. Вголошення проситься надіслати на таку адресу:

Comité Ucraino-Brasileiro, Cx. Postal 881, Curitiba Paraná

За Українсько-Бразильський Комітет для Святкування

Століття Парани:

- (—) о. Микола Іванів ЧСВВ—голова,
- (—) о. Мелетій Камінський ЧСВВ—заст. голови,
- (—) Степан Кобиланський—заст. голови,
- (—) Микола Гед—секретар,
- (—) Інж. Степан Микитин—секретар,
- (—) Д-р Юліан Буський—скарбник,
- (—) Д-р Йосиф Діал—скарбник,
- (—) Ілля Горачук—член,
- (—) Павло Вітрик—член,
- (—) Рафаел Куліцький—член,
- (—) Інж. Іван Посацький—член.

Курітіба, 27 вересня 1953.

Вибала друга година поподудні, коли новенький „Форд“ зробив останній закурт і покотився по рівній вулиці. Це було місто Ірраті в проматний день 7. вересня 1953 року. Піднесені сонце некло в неміло-сердано силую і тільки прачина проходила через розкриті вікна зрівнювала температуру в кімнаті.

Степан Плахтин

Між друзями в Іратах

5 років. У товаристві тільки пили горілку, танцювали, грали в карти. Іаєт сновиник його закрутили в ут, а натомість запалили анархія та буйний рогула. Тризнало не все до того часу, аж поки нові „господа

Ірраті, для представника Центральної Управи, п. Григорія Таїра та для представника видавництва „Хлібороб“, п. Степана Плахтина. Доктор Муцак зійшов перед святою абраною громадскою проведеною працю. А вона велика і успішно заслужена.

Вез найменший втрат для філії абудовано поруч з домішкою Гріше (площа боча) вартістю близько 30 000 кра., куплено радіолу, придбано 20 столів і 160 крісел, закуплено повний виряд для настільного теніса і інше. Влаштувалися розважальні імпрези, театральні вистави, національні свята. Тепер виступає підготовка для поширення домішки, для чого випущено акції і за посередництвом естадуального посла, п. д. Жуло Роша Шаєр, внесено проект до естадуального парламентського союму про надання грошової допомоги філії в сумі 50 000 кра. для цієї мети. Фінансова комісія союму вже схвалила такий проект.

В своєму слові др. Муцак зупинився також над поважним завданням філії на поточний рік. Після цього виступив з промовою член управи, п. Павло Шоповал, який гоутовно підкреслив заслуги др. Муцака в успіхах оновленої філії „Х. О. Союзу“.

З промовою в українській мові виступив представник „Хлібороба“, п. Степан Плахтин, який зупинився над теперішньою працюю товариства в цілому та накреслив план праці на майбутнє. З кресла захитав членство філії в Іратах до дружньої співпраці з центром і в якій любили, що філія в Іратах цієї співпраці не відмовить.

Для кращого ознайомлення з промовою п. Плахтина місцевих гостей, др. Муцак переклав її на португальську мову.

Загальними побажаннями і спільним фотографуванням (з фотографією закладу сектор управи п. Володимир Сабат) закінчено філію чинну.

А заздалеки згадувала оркестра вже зскала що хвилює. Культурна і дитячі принади забави закримала гостей до ранку. Коли мова забавлялась танцями, то старші громадянство, разом з прибулим з Курітіби представниками, дружно обговорювали наміри дальшої праці.

Було вже після п'ятого ранку, коли ми відіхали з цієї дружньої родини.

Теперішній склад управи такий: голова — п. Паєло Гікавіш, заст. голова — п. Михайло Романюк, секретарі — Володимир Сабат, Андрій Горбань, Йосип Вілнєк, секретарі — Василь Цісак, Михайло Салтиский, відповідальні за культурно-освітню частину — п. Степан Плахтин, п. Павло Шоповал, Іван Непотопальський, член управи — Іван Кіа, Порфирій Гук, Михайло Салтиский, обліговець Григорій Зімецький, Іван Федасенко, Михайло Сабат. Контрольні комісії — Матвій Кульчинський (одна з фундаторів та догопотів грошова т-ва), Петро Хома і Андрій Демчак.

З огляду на переїзд др. Муцака до Курітіби, останній Загальний Збори філії обрали його на почесного голову товариства.

— Це наш батько-завідувач нашій громадині в Іратах.

— Наш незрівняний голова і провідник-завідувач членів управи філії.

Приямий батько, асирій чоловік і господар-творець його Ду-жиня, пани Стефанія (з роду Фероні) і Михайла Микити з Палмас — одного з фундаторів Союзу.

Ці короткі думки вже ясною характеризують др. Муцака, як людини і громадського діяча.

Народився він 5.1.1916 р. в Вері Гаврані, Парана, де скінчив народну школу і курс українознавства в проф. Доробого, та призначив п. Степана Яремчука, а пізніше ввійшов гінати в Українсько-Бразильській Колегії в Порто Уніон. Середню освіту здобув у Колегії Паранаїси в Курітібі, а в 1938 р. скінчив правничий факультет парнаського університету. Підготовка в колегії в Порто Уніон була настільки ґрунтовною, що першу класу гінати, серед 120 кандидатів, скінчив з найкращим відзначенням.

Адвокатську канцелярію започаткував ще в 1937 р., а рік пізніше вчителював у гімназії в Порто Уніон. Потім знову відкрив адвокатську

канцелярію і працює на відповідальних посадах аж до сьогодні. Працював у Порто Суа, Палмас, Клевезальді, Томашіон, Венесуау Брау, Авукарани, Гаваруані, звідки переїхав на посаду прокурора Ірраті і перебував там до кінця 1952 р. Тепер працює прокурором у Курітібі.

13-ти літнім юнаком вступає в члени буюшого „Українського Центру в Курітібі“, а згодом працює у видавництві „Наш напрям“, як організатор торговельних справ і керівник пропаганди, та відвіда гуржорі й сатири. Допикував до місцевої бразильської газети в Курітібі („Коррею до Парана“) на українській мові. В цьому ж видавництві працював коректором, а чого ж і платив за навчання.

Тяжка і відповідальна праця й робила в др. Муцака й свіданий характер. Надзвичайно твердий й послідовний у своїх задумах, прикладом чого є його успіхи в цій „історії“ а товариством в Іратах

В цьому нарисі не в ставі, поінформувати докладно наших читачів про особу др. Муцака, філію в Іратах і взагалі про життя вшості громадян в тій місцевості. З винятковою переважною лише стверджуємо, що відновлення філії „Х. О. Союзу“ в Іратах є нашим загальним здобутком і то в величезно заслугою найперше др. Муцака, членів управи та всього членства філії.

Оновлений корабель виїхав у широке і бурхливе море. Можуть зустріти його великі буревії і несподівані хвилі. Та ми віримо, що кермо цього корабля перебуває в наших руках. Віримо, що такі особи, як Павло Гікавіш, Матвій Кульчинський, Василь Шлак, Іван Непотопальський і багато інших, які своєю працюю і завзяттям творять зміст життя цього середку, виступають філію до наміченої Меті. В цьому їм наші найкращі побажання!

На світлинці зафіксовано момент передачі справ уступаючої—новобраній управи філії.

д-р Богдан Н. Кобилянський

Боротьба проти пістряка (рака)

7. Пістряк горловини

Першою ознакою пістряка горловини є хрипота. В багатьох випадках хвороба не показується ввізразу на зовні, а діє приховано й підступно. Вона стає відчутною та з'являється на зовні тільки тоді, коли вже починають надихати нервові вузли. Тому тільки лікар-фахівець, застосовуючи люстра та інші спеціальні прилади, може виявити початкові виразки пістряка в горловині.

Коли вже встановлені підрізані ознаки — виразки в горлі, (особливо в людей старших віком) не витрачайте час на всілякі по-

щення горла та на вжиття різних медикаментів чи народних сподівань, що хвороба сталася в наслідок ускладнення рід гриби, або перестуду. Замість цього негайно вдавайтесь до лікарської допомоги.

Коли дихання робиться нормальним і коли вже відчутність гострий біль у горлі, тоді час для рятувальних заходів стає спільним і залишається дуже мало надії на цілковите одужання хворого.

Пістряк горловини може бути цілком відчужуваний при допомозі радіотерапії та хірургії

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

Пан Ілля Бак, Валосє. Гроші, в сумі 100 кра., одержали. ч. 32, розподілено — 70 кра. за кліше та 30 кра. на передплату часопису.

Пан Павло Мора, Алукарана. Гроші в сумі 70 кра. за кліше одержали.

Пан Жовє Вадоронжний, Пален. Ваше прохання часопису за Вас дува. Гроші за часопис в сумі зберігаються в редакції.

240 кра. одержали, поквитування висланою з часописом ч. 32. Пан Михайло Гемко, Ріо дос Антес. Надіслані Вами 200 кра. одержали. Поквитування вислано листово.

Пан Іван Ткачук, Курітіба. Ваше прохання часопису за Вас зберігаються в редакції.

Важливе оголошення

В неділю, 11 жовтня, о 14-й год. відбудуться

Надзвичайні Загальні Збори

Курітібської Філії Хліборобсько-Освітнього Союзу. Просимо все наше членство прубити без запізнення. Доводимо до відома, що в разі вчасно не вітдється потрібна кількість членів філії збори, по одній годині очікування після визначеного часу, всерйозно відбудуться.

Kuritiba Filial XOSy

Повідомлення Централі ТПУК

Президія Центрального Відділу Товариства Пряхальників Української Культури подає одам до відома всіх філій і членів ТПУК, що в днях 1-го і 2-го листопада 1953 р. відбудуться в Курітібі

Надзвичайні Загальні Збори

Про порядок, місце і час Зборів дається філії окреме повідомлення. Філії висловлять на Збори найменше по два делегати.

За Президією Центрального Відділу

(→) о. М. Каміньскі ЧСВВ

(→) Микола Гец

Курітіба, 28 вересня 1953

секретар

Др. СТЕПАН МУЦАК—Почесний Голова Філії „Х. О. Союзу“ в Іратах

Нарешті ми зупинилися на вулиці „15. листопада“ під номером 846. Це є домішка Філії Хліборобсько-Освітнього Союзу в Іратах, поінформував просячий товариш по дорожці др. Степан Муцак.

В товаристві др. Муцака і офіційного відповідника Центральної Управи п. Григорія Таїра, який, хвилюючи до домішки.

На умовини нашого товариського життя-розквіт!

На терені 40 на 44 м., при головній вулиці і в самому центрі міста, на горбчику, примістився тиволик української к. площі в Іратах, величезна буда, розміром 11 на 22 метри. В ній розміщено залю 11 на 14 м. для різного роду імпрез. Тут управи, гарний буфет, приміщення для господаря і ін. Ці особливі враження віддаються-наших чистоту! До вільно розставлені і ас-тепені скатертями столішки з букетом живих квітів на кожможу. Німа за кіткі фіранками, світи прибрані квітами, квітками і портретами. На перший сніг, поверх сцени портрет президента республіки, др. Жетуло Вєрґаса, а по біках-грізний полковник Іван Бугун. Сам виступний вигляд простору і світлої залі, естетичне вираження і п-го-вирішав самі за себе.

Але не всі речі буде поінформувати наших читачів коротенькою історією цього товариства. бо вона є дуже й дуже повчальною та гідною тієї відважної праці, яку провела наша дружина с-м'я в Іратах.

Заходами сідоміших наших громадян в 1933 році, в Іратах засновано українське товариство „Промісвіт“, яке від самих початків стіло до філією тодішнього „Українсько-Освітнього Союзу в Бразилії“. Товариство проводило культурно-освітню працю, ґрунтовно навало себе громадянство, яких вувало молоді, завжди приходило з допомогою тін своїх членів, які тієї допомогі потребували. Та протягом років, так склалися обставини, що частина членства виїхала в інші місцевості, частина відійшла на вічний спочинок, а ще частина, як своїм власним турботами, занебала працю в товаристві. До товариства почав плавати елемент, якому було байдуже з'ясування основних товариства.

І в наслідок цього настав тріа-голічний для товариства 1947 рік, коли воно перетворилося в самостійну розважальну „Сілку“, яка довела товариство до повної компромітаци в очах громадянства, до цілковитого його занепаду.

Такий стан тривав майже повних

річ вирішили зробити „гандель“ в майном товариства — розпродати та продати цій терен.

Букавально одиниці з фундаторів, які залишилися в місті Іратах, після домішки наразі і розмисли, звелись спільно повернути в користь громади, для якої було в 1933 р. куплено ця терен і побудовано дім. Для підсилення акції, залучили нові сили до товариства і тоді повели підготувати до виборів такої управи, яка миналася б з тяжкого завдання. З великим трудом, таким управу обрано, на чолі як і стала це молода й енергійна людина, син фундатора Хліборобсько-Освітнього Союзу, визначний громадський працівник ще з юнацьких років, прокурор міста Іратах, шановний доктор Степан Муцак.

З цього періоду починається нова сторінка в житті товариства. Найперше треба було подати про з'ясування культурно-освітньої праці, про втягнення нового членства в разі міншого громадянства в Іратах, а щоби після цього аміна статуту і переїхати на становище філії Хліборобсько-Освітнього Союзу — цієї найбільшої і найсильнішої організації українців та бразильців українського походження в Бразилії. І перша праця управи, якого членства, а найперше голови т товариства, п. др. Степана Муцака, зала сий багатий плід. На Загальних Зборах 10. лютого 1952 р., більшостю голосів було схвалено аминити статут і прийняти рішення про переїхати під зверхність Центральної Управи Хліборобсько-Освітнього Союзу в Курітібі.

І ще сьогодні прагнучеся реалізувати хмільна, коли на Надзвичайних Загальних Зборах „Х. О. Союзу“, 31. січня 1953 р. доктор Муцак перерахував президія Зборів один примірник „Дарю Офісаль“, в якому фіційно повідомляється про переїхати товариства ім. „7. вересня“ в Іратах на стан філії Хліборобсько-Освітнього Союзу.

Та верімося знову в Іратах Згадуємо про лату 7. вересня 1953 р., про що ми писали на початку цього нариса.

Зіля прийшла святоцю своїх господарів—членів філії. Серед залі стільці великий стіл, навколо якого розставлено стільці. Уступуючий голова управи філії, п. др. Степан Муцак, займає місце в центрі та покликую по списку всіх членів членства і новобраної управи. Це ж сьогодні відбувається переїхати всіх справ з одних у другі палі руки. В почесній президії на-даються місця для префекта міста

